

محقق سبزواری و جایگاه حاکم در اخلاق سیاسی

محسن محمدی فشارکی^۱ / طاهره صالحیان^۲

چکیده

«روضه الانوار عباسی» یکی از برجسته‌ترین آثار اخلاقی است که در زمینه حکمت عملی و در ادامه سنت سیاست نامه نویسی فارسی در زمان شاه عباس دوم تألیف شده است. صاحب این اثر «ملا محمد باقر سبزواری»، امام جمعه و شیخ الاسلام بزرگ عهد صفوی است که اثر خود را در تداوم سلسله تاریخی آثار به وجود آمده در زمینه حکمت عملی مدون کرده است. "سیاست مدن" به عنوان بخشی از حکمت عملی و البته در انطباق با شریعت اسلام، اساسی‌ترین بخش روضه الانوار را تشکیل می‌دهد. هدف اصلی پژوهش حاضر، تبیین جایگاه "حاکم" به عنوان اصلی‌ترین شخصیت موجود در نظام سیاسی روضه الانوار و بررسی میزان تأثیر پذیری محقق سبزواری از آراء فارابی در این زمینه است. بررسی میزان تأثیر پذیری محقق از آرای فارابی در رابطه با صفات حاکم ما را در اثبات این مسأله یاری می‌رساند که آیا محقق سبزواری نیز به تبعیت از گذشتگان خود، بالاخص فارابی، قصد ترسیم یک آرمانشهر داشته یا خیر؟

واژگان کلیدی: روضه الانوار، حاکم، محقق سبزواری، فارابی.

۱ - عضو هیات علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان

۲ - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان